

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Перший проректор
 Глухівського НПУ ім. О. Довженка
 Марина ХРОЛЕНКО

" 08 " 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни **«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Статус: цикл професійної підготовки, нормативна

Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни:

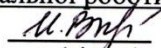
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра: педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин					Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття				Самостійна робота студента, в т. ч. ІРС	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			
Денна	4	8	4	120	40	18	-	22	80	-	+
Заочна	4	8	4	120	10	6	-	6	108	-	+

Робочу програму складено на основі: Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерством освіти і науки України від 24.04.2019 року № 565) та змін до Стандарту, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України № 1583 від 29.12.2023 р., № 842 від 13.06.2024 р., Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти», затвердженого наказом Мінекономіки № 2425 від 24.12.2020 р., Професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)», затвердженого наказом Мінекономіки № 211 від 03.02.2021 р., освітньо-професійної програми «Психологія», навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Укладач робочої програми: Інга ПОЛІЛУЄВА, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту
протокол від «27» серпня 2024 року №1
Завідувач кафедри Павло БІЛІЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

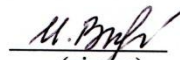
ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ННІ Педагогіки і психології
протокол від «28» серпня 2024 року № 7
Голова вченої ради ННІ Педагогіки і психології Андрій ШЕРУДИЛО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Інга ПОЛІЛУЄВА, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Психологія управління – складник блоку професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі психології. Вивчення цього освітнього компонента передбачає засвоєння основних тенденцій управлінської діяльності, закономірності функціонування організації, психологічні особливості роботи керівника, специфіку управлінського спілкування.

Метою викладання дисципліни «Психологія управління» є формування у майбутніх фахівців галузі психології цілісних уявлень стосовно проблематики управління як психологічного феномену; з'ясування психологічної природи та умов ефективності спілкування в організації; підготовка здобувачів вищої освіти до реалізації їх особистісного потенціалу в реалізації у правлінських механізмів в організаціях.

Завдання навчального курсу:

1. З'ясування базової термінології психології управління.
2. Формування у студентів установки на обов'язкове врахування особливостей психології індивіда і групи в управлінській діяльності.
3. Розвиток навичок ефективного спілкування в організації.
4. Розвиток діагностичних умінь студентів у контексті з'ясування психологічних механізмів управління в організації.
5. Засвоєння основ реалізації переговорного процесу.

Пререквізити: курс «Психологія управління» використовує міждисциплінарні знання з таких навчальних дисциплін як: «Загальна психологія», «Соціальна психологія» тому цілком логічним є вивчення дисципліни після вказаних вище курсів.

Постреквізити: Знання з курс «Основи психотерапії» можуть бути використані при написанні фахової випускної роботи.

Основні навчальні компетентності як результат успішного засвоєння навчального курсу.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії,
- ЗК 9 Здатність працювати в команді.
- ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
- ФК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- ФК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- ФК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Організація навчання

Види занять. Лекція-бесіда, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, студенти відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання не для контролю знань, а для з'ясування рівня орієнтованості й пізнання студентів з проблем курсу, міри їх готовності до сприйняття наступного матеріалу.

Практичне заняття передбачає детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем практичної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента (СРС) – це самостійна діяльність студента, яку викладач планує разом зі здобувачем освіти, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Навчальні заняття для здобувачів вищої освіти денної й заочної форм навчання під час дистанційної освіти здійснюється в синхронному (взаємодія учасників освітнього процесу з одночасним перебуванням у вебсередовищі дистанційного навчання) за допомогою технологій дистанційного навчання (онлайн-зв'язок програмного забезпечення Zoom, Google Meet, Skype, соціальних месенджерів Viber, Instagram, Telegram тощо) та асинхронному режимі (взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання із затримкою в часі) за допомогою електронної пошти, соціальних мереж, форумів, Google Classroom

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин (4 кредитів ECTS).

Передбачається виконання модульної контрольної роботи за підсумками вивчення навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль - екзамен

Освітні технології організації навчання та викладання: особистісно-орієнтовані (технологія індивідуального навчання, технологія активного навчання та самонавчання, технологія евристичного навчання); активні та інтерактивні технології проведення занять (технологія розвитку критичного мислення, технологія проведення дискусій, ділові та рольові ігри тощо).

Форми роботи: практикуми, тренінги, рольова гра, проєктно-рольове моделювання; аналітичні дискурси, диспути тощо. Заняття містять теоретичні та практичні блоки.

Методи навчання

Для забезпечення ефективного засвоєння матеріалу курсу застосовуються різноманітні методи навчання, які охоплюють наступні аспекти:

Методи організації та проведення навчального процесу:

- вербальні (лекція у форматі монологу, лекція-обговорення, проблемно-орієнтована лекція);
- візуальні (використання презентацій, демонстрація матеріалів, застосування опорних схем і конспектів);
- практичні (виконання практичних завдань).

Методи мотивації та стимулювання пізнавальної активності:

- проблемний виклад інформації;
- звернення до реального життєвого досвіду студентів;
- організація навчальних дискусій.

Методи оцінювання та самоконтролю результатів навчання:

- усне оцінювання знань;
- письмовий контроль;
- самооцінка та взаємний контроль між студентами;
- аналіз відповідей.

2. Опис навчальної дисципліни
«Психологія управління»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> Спеціальність: 053 Психологія Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Психологія»	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		Статус – нормативна	
Модулів – 3 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 120.		Рік підготовки	
		4-й	4-й
		Семестр	
		8-й	8-й
		Лекційні заняття	
		18 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		22 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
Вид контролю – екзамен			

2.1. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

1.1. Психологія управління як галузь психологічної науки. Психологія управління як галузь психологічної науки. Предмет і завдання психології управління. Загальні принципи психології управління. Цілі, зміст, специфіка психології управління. Зв'язок психології управління з іншими науками. Місце психології управління в системі наукового знання. Структура психології управління. Функції психології управління. Функція планування. Функція організації. Функція мотивації. Функція контролю. Базові категорії психології управління. Методологічні засади психології управління. Загальні принципи психології управління. Галузеві принципи психології управління. Психологія управління і менеджмент.

1.2. Особистість у психології управління. Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління. Особливості поведінки особистості в групі. Професійне становлення особистості. Феномен керівника в історії розвитку суспільства. Управлінські ролі керівника. Керівництво і лідерство як соціальні феномени. Особистість лідера. Стили керівництва в системах управління. Соціальна відповідальність керівника. Імідж лідера. Поняття про популярність. Кар'єра менеджера. Види кар'єр. Управління кар'єрою. Проблема статі в управлінні. Регресивний розвиток керівника та управлінська деформація. Професійне довголіття менеджера. Акмеологія.

1.3. Психологія організації в управлінні. Сутність, роль і місце організації в управлінні. Соціально-психологічна характеристика організації. Сучасний менеджмент як форма управління організаціями. Динаміка взаємовідношень між формальною і неформальною організаціями. Психологічна характеристика групи як структурного елементу організації. Співвідношення «індивідуального» і «групового» в управлінні організаціями. Психологічні особливості спільної діяльності в організації. Психологія відповідальності в організації. Психологія впливу керівника на підлеглих як вияв його влади й авторитету в організації. Психологія управління нововведеннями в організації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

2.1. Психологія управлінської діяльності. Психологічна структура управлінської діяльності. Морально-психологічні засади управлінської діяльності. Психологія професіоналізму управлінської діяльності. Соціокультурний та етнопсихологічний контексти управлінської діяльності. Психологія рішення управлінських завдань. Стратегія і тактика вирішення управлінських завдань. Мотивація та її роль в управлінні. Позитивна і негативна мотивація. Способи позитивного мотивування виконавців. Роль авторитаризму в сучасному управлінні. Роль та місце соціально-психологічної служби в процесі вдосконалення системи управління.

2.2. Психологія ділового спілкування. Комунікативна природа управління. Соціально-психологічне середовище організації. Специфіка ділового спілкування в управлінні. Сутність і особливості ділового спілкування. Можливі статуси особистості в групі й методи визначення ролі суб'єкта в груповій ієрархії. Ефективність спілкування. Технічні інструменти ефективного слухання. Бар'єри в спілкуванні. Стрес в діяльності керівника його наслідки та способи нейтралізації. Порушення довіри в спілкуванні. Маніпулювання людьми. Складники професійного спілкування керівника. Спілкування з «важкими» людьми. Характеристика товариських відносин. Психологія переговорного процесу. Типові моделі поведінки на переговорах. Технологія ведення переговорів.

2.3. Конфлікти у системі управління. Сутність і види конфліктних ситуацій у колективі. Причини конфліктів. Конфліктогени в спілкуванні. Типи поведінки людей у конфліктній ситуації. Методи розв'язання конфліктів. Стратегії поведінки керівника в умовах конфлікту. Роль особистості керівника в профілактиці конфліктів. Позиція керівника як передумова виникнення психологічного бар'єра. Стрес, його види й фази. Способи управління стресом. Поняття екстремальної ситуації. Емоційна стійкість людини до впливу стрес-фактору. Способи врегулювання ділових конфліктів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ.

3.1. Реклама та імідж в управлінській діяльності. Сутність реклами в психології. Мотиви звернення до реклами та моделювання процесів рекламної діяльності.

Психологія рекламної діяльності організації. Вплив реклами на свідомість людини. Сутність та елементи іміджу. Ефективне управління іміджем. Негативний вплив реклами на свідомість людини. **3.2. Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів.** Проблема кадрів в управлінні. Цілі й завдання психології управління людськими ресурсами. Психологічні особливості добору кадрів. Проектування освіти й навчання. Психологічні чинники ефективності навчання. Оцінка керівника. Критерії професіоналізму керівника. Професійно важливі якості керівників. Типологія концепцій управління. Оцінка управлінського персоналу. Типи співробітників. Методи навчання менеджерів. Керівники нинішнього століття та вимоги до них. **3.3. Психологічне консультування персоналу організації.** Просвітницька, консультативна діяльність психолога і психодіагностика в організації. Становлення і сучасний стан управлінського консультування. Психологічний аспект управлінського консультування. Технологія управлінського консультування. Підвищення психологічної культури персоналу організації засобами консультування. Психолого-акмеологічне консультування. Завдання і технологія психологічної експертизи в організації. Організація психологічних впливів на персонал та інформаційне забезпечення діяльності психолога в установі. Завдання і технологія психологічної експертизи в організації. Організація психологічних впливів на персонал та інформаційне забезпечення діяльності психолога в установі.

2.2. Структура залікових кредитів (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
		аудиторні заняття		самостійн у роботу студентів (СРС)
		лекції	практичні	
Змістовий модуль 1 Основні методологічні аспекти психології управління				
1	Психологія управління як галузь психологічної науки.	2	2	8
2	Особистість у психології управління.	2	2	9
3	Психологія організації в управлінні.	2	2	9
Змістовий модуль 2 Психологія спілкування в управлінському процесі				
4	Психологія управлінської діяльності.	2	2	9
5	Психологія ділового спілкування.	2	2	9
6	Конфлікти у системі управління.	2	2	9
Змістовий модуль 3 Практичні аспекти психології управління				
7	Реклама та імідж в управлінській діяльності.	2	2	9
8	Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів.	2	4	9
9	Психологічне консультування персоналу організації.	2	4	9
Разом за семестр		18	22	80

2.2. Структура залікових кредитів (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
		аудиторні заняття		самостійн у роботу студентів (СРС)
		лекції	практичні	
Змістовий модуль 1 Основні методологічні аспекти психології управління				

1	Психологія управління як галузь психологічної науки.	0	0	12
2	Особистість у психології управління.	1	0	12
3	Психологія організації в управлінні.	1	0	12
Змістовий модуль 2 Психологія спілкування в управлінському процесі				
4	Психологія управлінської діяльності.	0	2	12
5	Психологія ділового спілкування.	2	2	12
6	Конфлікти у системі управління.	0	2	12
Змістовий модуль 3 Практичні аспекти психології управління				
7	Реклама та імідж в управлінській діяльності.	0	0	12
8	Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів.	1	0	12
9	Психологічне консультування персоналу організації.	1	0	12
Разом за семестр		6	6	108

2.4. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<p>Тема: Предмет і завдання психології творчості та обдарованості</p> <p style="text-align: center;">Зміст лекції</p> <p>1. Цілі, завдання, зміст, специфіка психології управління. 2. Структура і функції психології управління. 3. Методологічні засади психології управління. 4. Психологія управління і менеджмент. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
2	<p>Тема: Особистість у психології управління.</p> <p style="text-align: center;">Зміст лекції</p> <p>1. Керівництво і лідерство як соціальні феномени. 2. Управлінські ролі керівника. 3. Психологічні особливості стилів керівництва. 4. Особистість лідера. 5. Соціальна відповідальність керівника. 6. Імідж керівника. 7. Регресивний розвиток керівника та управлінська деформація. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
3	<p>Тема: Психологія організації в управлінні</p> <p style="text-align: center;">Зміст лекції</p> <p>1. Сутність, роль і місце організації в управлінні. 2. Соціально-психологічна характеристика організації. 3. Психологічні особливості спільної діяльності в організації. 4. Психологія відповідальності в організації. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/1
4	<p>Тема: Психологія управлінської діяльності</p> <p style="text-align: center;">Зміст лекції</p> <p>1. Психологічна структура управлінської діяльності. 2. Морально-психологічні основи управлінської діяльності. 3. Психологія професіоналізму управлінської діяльності.</p>	2/0

	4. Психологія рішення управлінських завдань. 5. Роль та місце соціально-психічної служби в процесі вдосконалення системи управління. Література: [рекомендована до курсу].	
5	Тема: Психологія ділового спілкування Зміст лекції 1. Специфіка ділового спілкування в управлінні. 2. Технічні інструменти ефективного ділового слухання. 3. Бар'єри у діловому спілкуванні. 4. Спілкування з «важкими» людьми в управлінні. Література: [рекомендована до курсу].	2/2
6	Тема: Конфлікти у системі управління Зміст лекції 1. Сутність і види конфліктних ситуацій у робочих спільнотах. 2. Причини ділових конфліктів. 3. Роль особистості керівника у профілактиці конфліктів. 4. Способи врегулювання ділових конфліктів. Література: [рекомендована до курсу].	2/0
7	Тема: Реклама та імідж в управлінській діяльності Зміст лекції 1. Сутність реклами в психології. 2. Моделі реклами у психології. 3. Психологічні особливості планування та контролю рекламної діяльності. 4. Поняття ділового іміджу, його складові елементи. 5. Психологія управління іміджем. Література: [рекомендована до курсу].	2/0
8	Тема: Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів Зміст лекції 1. Проблема кадрів в управлінні. 2. Цілі і завдання психології управління людськими ресурсами. 3. Психологічні особливості добору кадрів. 4. Проектування освіти й навчання кадрового управлінського ресурсу. Література: [рекомендована до курсу].	2/1
9	Тема: Психологічне консультування персоналу організації Зміст лекції 1. Просвітницька, консультативна діяльність психолога і психодіагностика в організації. 2. Завдання і технологія психологічної експертизи в організації. 3. Технологія управлінського консультування. 4. Організація психологічних впливів на персонал та інформаційне забезпечення діяльності психолога в установі. Література: [рекомендована до курсу].	2/1
Разом за семестр		18/6

2.5. Зміст практичних занять

Номер теми	Перелік тем практичних занять, їх анотації	Кількість годин
------------	--	-----------------

1	<p>Тема: Предмет і завдання психології творчості та обдарованості</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання психології управління. 2. Загальні принципи психології управління. 3. Цілі, зміст, специфіка психології управління. 4. Функції психології управління. 5. Базові категорії психології управління. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
2	<p>Тема: Особистість у психології управління.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості та їх урахування в системі управління. 2. Феномен керівника в історії розвитку суспільства. 3. Управлінські ролі керівника. 4. Керівництво і лідерство як соціальні феномени. 5. Стили керівництва в системах управління. 6. Професійне довголіття менеджера. 7. Акмеологія й ортобіотика у діяльності керівника. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	4/0
3	<p>Тема: Психологія організації в управлінні</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, роль і місце організації в управлінні. 2. Соціально-психологічна характеристика організації. 3. Психологічні особливості спільної діяльності в організації. 4. Психологія відповідальності в організації. 5. Психологія управління нововведеннями. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
4	<p>Тема: Психологія управлінської діяльності</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна структура управлінської діяльності. 2. Морально-психологічні основи управлінської діяльності. 3. Психологія професіоналізму управлінської діяльності. 4. Психологія рішення управлінських завдань. 5. Мотивація управлінської діяльності. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/2
5	<p>Тема: Психологія ділового спілкування</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка ділового спілкування в управлінні. 2. Технічні прийоми ефективного ділового слухання. 3. Бар'єри у діловому спілкуванні. 4. Спілкування з «важкими» людьми в управлінні. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	4/2
6	<p>Тема: Конфлікти у системі управління</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і види конфліктних ситуацій у робочих спільнотах. 2. Конфліктогени ділового спілкування. 3. Стратегії й тактики розв'язання конфліктів в управлінні. 4. Типи поведінки співробітників і керівників у конфліктній ситуації. <p>Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/2
7	<p>Тема: Реклама та імідж в управлінській діяльності</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність реклами в психології. 	2/0

	<p>2. Моделі реклами у психології. 3. Психологічні особливості планування та контролю рекламної діяльності. 4. Поняття й структура ділового іміджу. 5. Стратегії управління іміджем. Література: [рекомендована до курсу].</p>	
8	<p>Тема: Психологічні особливості освіти, навчання та формування управлінських кадрів План</p> <p>1. Проблема кадрів в управлінні. 2. Цілі й завдання психології управління людськими ресурсами. 3. Психологічні особливості добору кадрів. 4. Проектування освіти й навчання кадрового управлінського ресурсу. 5. Критерії професіоналізму керівника. 6. Типи співробітників. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
9	<p>Тема: Психологічне консультування персоналу організації План</p> <p>1. Просвітницька, консультативна діяльність психолога і психодіагностика в організації. 2. Завдання і технологія психологічної експертизи в організації. 3. Технологія управлінського консультування. 4. Організація психологічних впливів на персонал. 5. Інформаційне забезпечення діяльності психолога в установі. 6. Підвищення психологічної культури персоналу засобами консультування. Література: [рекомендована до курсу].</p>	2/0
Разом за семестр		22/6

2.6. Зміст самостійної роботи

Номер теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1	<p>Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: менеджер, менеджмент, мета, мотивація, організація, оцінка діяльності, психологія управління, система, управління, управлінські відносини.</p>	8/12
Тема 2	<p>Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: авторитет, акмеологія, влада впливу, влада повноважень, стиль керівництва, авторитарний, демократичний, ліберальний стиль керівництва, відповідальність, зрілість, лідер, кар'єра, керівник, компетентність, комунікабельність, культура управління, моральна задоволеність, моральні якості, ортобіотика, професіоналізм управлінської діяльності</p>	9/12

Тема 3	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: групове, індивідуальне, інтенсивність, екстенсивність, мікроклімат, організація, організаційна структура управління, соціальна установка, статус, позиція, референтність, роль, групова норма, групова згуртованість.	9/12
Тема 4	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: етика, культура, моральна задоволеність, моральний вплив, моральні потреби, моральні якості, професіоналізм управлінської діяльності, ситуація, соціальне середовище, управлінська діяльність.	9/12
Тема 5	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: ділове спілкування, етнічний стереотип, соціальний символізм, плітки, переговори, метод складання балансових аркушів, метод проведення ділових нарад, метод проведення ділових індивідуальних бесіда, комунікабельність, бар'єри спілкування, ділове спілкування, довіра, культура спілкування, маніпулювання, модель поведінки, переговорний процес, слухання.	9/12
Тема 6	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: ризик, регрес, конфліктна ситуація, конфлікт, психологічний бар'єр, психологічна несумісність, стрес, стресор.	9/12
Тема 7	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: бренд, імідж, несвідоме, паблік, рілейшнз, психологія реклами, реклама, свідомість.	9/12
Тема 8	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: внутрішня відповідність, керівник, кадри управління, людські ресурси, профпридатність, профвідбір, професіограма, психограма, оцінювання діяльності персоналу, планування людських ресурсів, атестація, ефективність навчання.	9/12
Тема 9	Ознайомитися з додатковим матеріалом для обговорення. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. Виписати тези та опорні поняття з глосарія до теми: моделювання, управлінське консультування, управлінське консультування, психологічна культура, акмеологія, психолог, психологічна служба.	9/12
Разом за семестр		80/108

2.7. Зміст індивідуальної роботи

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Номер теми	Перелік тем та питань самостійної роботи (теми рефератів і доповідей)	Кількість годин
1	Тема: Предмет і завдання психології творчості та обдарованості Питання для самостійної роботи 1. Актуальні проблеми психології управління на сучасному етапі розвитку психологічної науки. 2. Основні сфери застосування психології управління. 3. Методи дослідження у психології управління. Література: [рекомендована до курсу].	
2	Тема: Історія розвитку психології управління. Питання для самостійної роботи 1. Ідеї психології управління у Стародавньому світі. 2. Ідеї психології управління у період Середньовіччя. 3. Ідеї психології управління у період Просвітництва. 4. Ідеї управління у контексті становлення психології як самостійної науки. Література: [рекомендована до курсу].	
3	Тема: Методи психології управління Питання для самостійної роботи 1. Методи, спрямовані на вирішення управлінських завдань і прийняття управлінських рішень. 2. Метод «гарної ідеї». 3. Метод «мозкового штурму». 4. Метод синектики. 5. Метод щоденників. 6. Метод Дельфі. Метод «635». Література: [рекомендована до курсу].	
4	Тема: Особистість у психології управління. Питання для самостійної роботи 1. Трансформація поглядів на керівництво в історії людства. 2. Основні теорії керівництва у соціології. 3. Чинники популярності керівника. 4. Соціальна відповідальність керівника. Література: [рекомендована до курсу].	
5	Тема: Психологія організації в управлінні Питання для самостійної роботи 1. Моделі функціонування організації. 2. Ефекти соціальної перцепції у діяльності організації. 3. Динаміка розвитку організації як соціальної групи. Література: [рекомендована до курсу].	
6	Тема: Психологія управлінської діяльності Зміст лекції 1. Підходи до пояснення мотивації управлінської діяльності. 2. Авторитаризм і демократія в управлінській діяльності. 3. Роль та місце соціально-психологічної служби в процесі вдосконалення системи управління. 4. Деонтологічні аспекти управлінської діяльності. Література: [рекомендована до курсу].	
7	Тема: Психологія ділового спілкування Зміст лекції 1. Соціокультурний та етнопсихологічний контексти управлінської діяльності. 2. Порушення довіри у діловому спілкуванні.	

	3. Маніпулювання людьми у ділових переговорах. Література: [рекомендована до курсу].	
8	Тема: Конфлікти у системі управління Зміст лекції 1. Стрес, його види та фази у ділових конфліктах. 2. Емоційна стійкість до впливу стрес-факторів в організації. 3. Позиція керівника як передумова виникнення конфліктів в управлінні. 4. Теорема Томаса у психології управління. Література: [рекомендована до курсу].	
9	Тема: Реклама та імідж в управлінській діяльності Зміст лекції 1. Зміни підходів до розуміння реклами в історії науки. 2. Специфіка впливу реклами на свідомість людини. 3. Свідоме й несвідоме у сприйнятті реклами. 4. Механізми реалізації реклами у мережі Інтернет. Література: [рекомендована до курсу].	

2.8. Перелік питань для підсумкового контролю.

2.8.1. Тематика модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Основи психотерапії» передбачає 3 варіанти завдань. Кожен варіант складається викладачем вибірково. Варіант складається з *теоретичного питання* (оцінюється у 2 бали) та *практичних завдань* (кожне оцінюється в 3 бали). Максимальна сума отриманих студентом балів таким чином може становити 9 балів.

Варіант 1

1. Визначити предмет і завдання психології управління.
2. Створити схему «Умови ефективності технології управлінського консультування».
3. Розробити рекомендації щодо оптимізації керування педагогічним колективом.

Варіант 2

1. Визначити основні функції управлінської діяльності.
2. Заповнити таблицю «Становлення і сучасний стан управлінського консультування».
3. Розробити рекомендації щодо підвищення згуртованості організації.

Варіант 3

1. Визначити й проаналізувати загальні принципи психології управління.
2. Встановити спільні й відмінні риси феноменів керівництва й лідерства.
3. Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності управлінської діяльності керівника.

Варіант 4

1. Проаналізувати психологічні й соціальні аспекти управлінського консультування.
2. Порівняйте особливості стратегій керівництва у різних системах управління.
3. Розробити рекомендації щодо ефективного впровадження інновацій у структуру організації.

Варіант 5

1. Визначити структурні компоненти соціальної відповідальності керівника.
2. Проаналізувати принципи етики ділового спілкування між колегами.
3. Розробити рекомендації щодо збереження психологічного здоров'я керівників в управлінському процесі.

Варіант 6

1. Визначити основні типи й специфічні риси особистості керівників.
2. Порівняйте різні психологічні моделі реклами в процесі управління.
3. Розробити рекомендації щодо збереження психологічного здоров'я підлеглих в управлінському процесі.

Варіант 7

1. Визначити основні типи й специфічні риси особистості керівників.
2. Порівняйте різні психологічні моделі реклами в процесі управління.
3. Розробити рекомендації щодо ефективної підтримки іміджу організації.

Варіант 8

1. Проаналізувати особливості формування мотивації у процесі організаційного управління.

2. Проаналізувати психологічні особливості маніпуляцій в управлінському процесі.

3. Розробити рекомендації щодо підвищення згуртованості організації.

Варіант 9

1. Визначити основні елементи професіограми менеджера.

2. Складіть схему «Чинники ефективності переговорного процесу».

3. Розробити рекомендації щодо подолання горизонтальних конфліктів в організації.

Варіант 10

1. Проаналізувати основні види конфліктів у процесі реалізації управлінських завдань.

2. Складіть схему «Чинники ефективності професійної підготовки менеджера».

3. Розробити рекомендації щодо подолання вертикальних конфліктів в організації.

2.8.2. Питання до екзамену:

1. Предмет і завдання психології управління.
2. Загальні принципи психології управління.
3. Зміст і специфіка психології управління.
4. Функції психології управління.
5. Базові категорії психології управління.
6. Відмінності явищ керівництва і менеджменту.
7. Методи психології управління.
8. Метод мозкового штурму в управлінні.
9. Метод синектики в управлінні.
10. Ідеї управління у філософії.
11. Ідеї управління у соціології
12. Ідеї управління у соціальній та інженерній психології.
13. Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості у системі управління.
14. Феномен керівника в історії розвитку суспільства.
15. Управлінські ролі керівника.
16. Підходи до визначення типів керівництва.
17. Керівництво і лідерство як соціальні феномени: спільне та відмінне.
18. Стили керівництва в системах управління.
19. Професійне довголіття менеджера.
20. Ортобіоз керівника.
21. Акмеологія і керівництво.
22. Сутність, роль і місце організації в управлінні.
23. Соціально-психологічна характеристика організації.
24. Психологічні особливості спільної діяльності в організації.
25. Психологія відповідальності в організації.
26. Психологія управління нововведеннями.
27. Психологічна структура управлінської діяльності.
28. Деонтологічні аспекти управлінської діяльності.

29. Критерії професіоналізму управлінської діяльності.
30. Психологія прийняття управлінських рішень.
31. Мотивація управлінської діяльності.
32. Специфіка ділового спілкування в управлінні.
33. Технічні прийоми ефективного ділового слухання.
34. Бар'єри у діловому спілкуванні.
35. Спілкування з «важкими» людьми в управлінні.
36. Стратегії й тактики реалізації ділових переговорів.
37. Сутність конфліктних ситуацій у робочих спільнотах.
38. Види управлінських конфліктів.
39. Конфліктогени ділового спілкування.
40. Стратегії й тактики розв'язання конфліктів в управлінні.
41. Типи поведінки співробітників і керівників у конфліктній ситуації.
42. Сутність реклами в психології.
43. Моделі реклами у психології.
44. Психологічні особливості планування та контролю рекламної діяльності.
45. Поняття й структура ділового іміджу.
46. Стратегії управління іміджем.
47. Проблема кадрів в управлінні.
48. Цілі й завдання психології управління людськими ресурсами.
49. Психологічні особливості добору кадрів.
50. Проектування освіти й навчання кадрового управлінського ресурсу.
51. Критерії професіоналізму керівника.
52. Типи співробітників.
53. Просвітницька, консультативна діяльність психолога і психодіагностика в організації.
54. Завдання і технологія психологічної експертизи в організації.
55. Технологія управлінського консультування.
56. Організація психологічних впливів на персонал.
57. Стрес, його види та фази у ділових конфліктах.
58. Емоційна стійкість до впливу стрес-факторів в організації.
59. Інформаційне забезпечення діяльності психолога в установі.
60. Підвищення психологічної культури персоналу засобами консультування.

2.9. Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання) із дисципліни «Психологія управління»

2.9.1. Розподіл балів у межах навчальної

форму підсумкового контролю – екзамен

Денна форма навчання

<i>Теми</i>									<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації – екзамен</i>
Максимальна кількість балів – 45									Максимальна кількість балів – 36	Максимальна кількість балів – 9	Максимальна кількість балів – 10
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	СР	МК	10

№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 1... № 9	№ 1	
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---------------	-----	--

Заочна форма навчання

<i>Практичні заняття</i>			<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Індивідуальне завдання</i>	<i>Форма семестрової атестації – екзамен</i>
Максимальна кількість балів – 60			Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10	Максимальна кількість балів – 10
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	СР	МК		
20	20	20	10	10	10	10

2.9.2. Критерії та рівні навчальних досягнень студентів з курсу «Психологія управління»

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Критерії	
A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв'язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань, під час виконання самостійної роботи. Основні питання розкриває на високому теоретичному й практичному рівнях, без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння навчальним матеріалом, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом із навчальної дисципліни. Набуті компетенції творчо застосовує в професійній предметній діяльності.
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає неточності.
C	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Розкриває основні питання, а на додаткові відповідає неповно. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематизованим.

D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послугується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але розкриваючи основні питання допускає суттєві помилки.
E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній.	Домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі в проведенні міжпредметних зв'язків навіть з допомогою викладача; знання основної термінології.
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.

2.10. Список рекомендованих джерел

Основна:

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Беліченко А.Г., Воронкова В.Г., Мельник В.В. Етика ділового спілкування: навч. посібн. для ВНЗ. Львів: Магнолія, 2019. 312 с.
3. Бондарчук О. І., Філь О. А., Ковальчук В. В., Жабенко Л. В. Управління командою: 5 завдань і інструментів лідера: метод. посіб; за заг. ред. Є. Р. Чернишової ; Ун-т менеджменту освіти НАПН України. К., 2015. 116 с.
4. Горбунова В. В. Психологія командотворення: Ціннісно-рольовий підхід до формування та розвитку команд : монографія. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 380 с.
5. Єременко Л. В., Ісакова О. І. Психологія управління: посібник для самостійної роботи студентів. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2020. 79 с.
6. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161 с. Мармаза О. І. Основи теорії менеджменту: навчально-методичний посібник. Х.: ТОВ
7. «Планета-принт», 2015. 139 с
8. Психологія управління: навчальний посібник / укл. В. В. Ягоднікова. Одеса: видавець Букаєв В.В., 2022. 141 с.
9. Чернявська Т. П. Актуальна психологія менеджменту (Modern Management Psychology) : курс лекцій. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. 88 с.
10. Яшник С.В., Омельченко Л.М., Костюк Д.А. Психологія управління: навчальний посібник. К.: РПФ «КОМПРІНТ», 2020. 216 с.

Додаткова:

1. Бакаленко О. А. Психологія сприйняття та переробки інформації : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2017. 124 с.
2. Вірна Ж. П., Мудрик А.Б. Особистісна вимогливість професіонала: теорія, практика, методи вивчення: монографія. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 255 с.
3. Попович І. С. Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика: навч.-метод. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 158 с.
4. Психологія освітнього менеджменту: навч.-метод. посібник / укл. Л. Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 296 с.
5. Федірчик Т., Нікула Н. Управління в системі загальної середньої освіти: навчально- методичний посібник. Чернівці: Книги ХХІ, 2019. 240 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://tppjournal.com.ua/> «Теоретичні і прикладні проблеми психології»
2. <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia> «Актуальні проблеми психології»
3. <http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/> «Теорія і практика сучасної психології»
4. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/> «Психологія»